Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/24bdMARK003/24
Názov predmetu	kritické myslenie a argumentácia II.
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Anna Hurajová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie je udelené na základe písomnej argumentačnej eseje založenej na aplikácii poznatkov nadobudnutých počas semestra. Písomná skúška predstavuje 100 % hodnotenia.

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92 – 100 %›;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83 – 91 %›;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74 – 82 %›;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65 – 73 %›;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56 – 64 %›;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0 – 55 %›.

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe a aktívne riešenie praktických úloh zadávaných vyučujúcou na seminároch počas semestra. Povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. max. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na výučbe, pričom poslucháč absolvuje záverečnú skúšku v zmysle vyššie uvedených pokynov. Absencie nad rámec povoleného množstva sú zdôvodňované a ospravedlňované individuálne, avšak do úvahy sa berú len relevantné dôvody a nepredvídateľné závažné okolnosti.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie je udelené na základe písomnej argumentačnej eseje založenej na aplikácii poznatkov nadobudnutých počas semestra. Písomná skúška predstavuje 100 % hodnotenia.

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92 – 100 %›;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83 – 91 %›;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74 – 82 %›;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65 – 73 %›;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56 – 64 %›;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0 – 55 %›.

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe a aktívne riešenie praktických úloh zadávaných vyučujúcou na seminároch počas semestra. Povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. max. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na výučbe, pričom poslucháč absolvuje záverečnú skúšku v zmysle vyššie uvedených pokynov. Absencie nad rámec povoleného množstva sú zdôvodňované a ospravedlňované individuálne, avšak do úvahy sa berú len relevantné dôvody a nepredvídateľné závažné okolnosti.

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie:

1) Teoretické zázemie (vedomosti):
- chápe podstatu racionálnej komunikácie a argumentácie v rôznych komunikačných situáciách,
- rozumie základným princípom argumentačnej logiky a ich využitiu pri tvorbe argumentov,
- pozná štruktúru argumentu a jednotlivé prvky argumentačného procesu,
- rozumie faktorom, ktoré ovplyvňujú kvalitu, presvedčivosť a účinnosť argumentácie,
- pozná základné druhy argumentov a ich charakteristiky,
- identifikuje najčastejšie argumentačné fauly a logické chyby v komunikácii,
- pozná zásady korektnej argumentácie a kritériá hodnotenia argumentov,
- ovláda základné argumentačné techniky a stratégie využívané v presviedčaní,
- rozumie vzťahu medzi argumentáciou a presviedčaním,
- pozná princípy argumentácie v diskusii a akademickej debate,
- orientuje sa v základných debatných formátoch a ich pravidlách.

2) Praktické zázemie (zručnosti):
- dokáže vytvoriť logicky konzistentný a vecne podložený argument,
- vie analyzovať štruktúru argumentov v hovorených aj písaných prejavoch,
- dokáže rozlišovať medzi relevantnými a nerelevantnými argumentmi,
- identifikuje argumentačné chyby, manipulačné postupy a nekorektné argumentačné stratégie,
- aplikuje vhodné argumentačné techniky v rôznych komunikačných situáciách,
- efektívne obhajuje vlastné stanoviská pomocou relevantných argumentov,
- dokáže kriticky hodnotiť argumentáciu iných účastníkov komunikácie,
- využíva argumentačné postupy pri riešení problémov a rozhodovaní,
- je schopný formulovať protiargumenty a reagovať na odlišné názory,
- aplikuje princípy akademickej debaty v praktických komunikačných aktivitách.

3) Kompetencie:
- rozvíja schopnosť kritického a analytického myslenia pri hodnotení informácií a názorov,
- je schopný samostatne posudzovať kvalitu a presvedčivosť argumentácie,
- dokáže vecne a kultivovane komunikovať v akademickom aj profesionálnom prostredí,
- uplatňuje etické princípy argumentácie a rešpektuje pravidlá racionálnej diskusie,
- je pripravený konštruktívne obhajovať vlastné stanoviská a rešpektovať odlišné názory,
- dokáže rozpoznať manipulatívne a nekorektné komunikačné praktiky,
- efektívne využíva argumentačné a debatné techniky pri riešení odborných a spoločenských otázok,
- je schopný aktívne participovať na odbornej diskusii a debate,
- rozvíja schopnosť formulovať, prezentovať a obhajovať vlastné názory na základe relevantných dôkazov a logických argumentov.

Stručná osnova predmetu

1. Racionálna komunikácia a argumentácia. Argumentačná logika.
2. Argument a štruktúra argumentu. Faktory ovplyvňujúce argumentáciu.
3. Druhy argumentov.
4. Argumentačné fauly I. Typy argumentačných faulov.
5. Argumentačné fauly II.
6. Argumentačné techniky I.
7. Argumentačné techniky II.
8. Presviedčanie a argumentácia.
9. Argumentácia v diskusii. Akademická debata.
10. Debatné formáty.
11. Praktické cvičenia z argumentácie.
12. Praktické cvičenia z argumentácie.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Druh predmetu: seminár
Typ predmetu (P, PV, V): PVP
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná
Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester/trimester štúdia: druhý
Stupeň štúdia: prvý

Odporúčaná literatúra

Chatfield, T. (2022). Critical Thinking: Your Guide to Effective Argument, Successful Analysis and Independent Study. Sage.
Gazda, J., Liška, V. & Marek, B. (2019). Kritické myšlení. Dovednost (nejen) pro 21. století. P3K s.r.o.
Hurajová, A. (2025). Kritické myslenie a kognitívne procesy. Tribun EU.
Kačinová, V. & Hurajová, A. (2022). Selected problems of media education: for students of mass media communication. FMK UCM.
Kosturková, M., & Ferencová, J. (2019). Stratégie rozvoja kritického myslenia. Kritické argumentovanie, debatovanie, písanie a organizovanie poznatkov. Wolters Kluwer
Markoš, J. (2019). Sila rozumu v bláznivej dobe. N Press.
Poliačik, M. & Lančová, L. (2022). Poriadok v hlave. N Press.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský